

ارزش‌گذاری فناوری و رویالتی در مراکز رشد

گردآوری و ترجمه:

رباب ملاپهروی زاده

با همکاری دکتر:

دکتر دلارام درود

دکتر حسین نعمتی

دکتر حسین حیدری

بهار ۱۳۹۹

سرشناسه: ملامهرعلی زاده، ریاب، ۱۳۵۸ - گردآورنده: مترجم.
عنوان و نام پدیدآور: ارزش گذاری فناوری و رویالتی در مراکز رشد/ گردآوری و ترجمه ریاب
ملامهرعلی زاده، با همکاری و نظر: دکتر دلارام درود، دکتر حسین نعمتی، دکتر حسین حیدری
مشخصات نشر: تهران: انتشارات زهره علوی، بهار ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۱۶ ص:؛ جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۸۲-۰۰۶-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: صنعت - تحقیق - ارزش گذاری

Reaserch, Industrial- Evaluation موضوع:

موضوع: صنعت - تحقیق - هزینه کارایی

Reaserch, Industrial- Cost effectiveness موضوع:

موضوع: شرکت ها- ارزش گذاری

Corporations- Valuation موضوع:

شابک: ۱۳۵۲ - رود، دلارام، ۱۳۵۲ -

شناسه اف: نعمتی، حسین، ۱۳۵۶ -

شناسه رود: حیدری، حسین، ۱۳۵۳ -

ردیف: ۵۰: ۲۱۱

رده بندی یویی: ۶۰۱.۲

شماره کتاب شناس ملی: ۶۱۸۸۴

ارزش گذاری فناوری و رویالتی در مراکز رشد

ریاب ملامهرعلی زاده

با همکاری و نظر: دکتر دلارام درود، دکتر حسین نعمتی، دکتر

حسین حیدری

ویراستار: سیداکبر طباطبائی وایقان

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ یکم/ بهار ۱۳۹۹

قطع/ شمارگان: رقعی/ ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۸۲-۰۰۶-۱

شناسه مجوز چاپ: ۳۳۴۱۳۸-۳۳۴۱۳-۹؛ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۱

ناشر: زهره علوی

آدرس: تهران- میدان رسالت- خیابان هنگام- بالاتر از میدان الغدیر-

شمیران نو- کوچه شهید قربانی نسب- پلاک ۴۵- واحد ۳.

تلفن دفتر: ۰۲۱-۷۷۴۴۱۵۹۴ تلفن پخش: ۰۹۱۲۶۲۱۱۰۴۸

تلفن همراه (تلگرام): ۰۹۱۲۴۰۷۸۳۴۹

فهرست مطالب

۹		مقدمه
۱۲		پیشگفتار
۱۷		مفهوم ارزش و قیمت فناوری
۱۹		مفهوم ارزش گذاری و قیمت گذاری فناوری
۲۰		دلایل ارزش گذاری فناوری
۲۲		فاکتورهای مهم در ارزیابی ارزش یک فناوری
۲۴		مشکلات و چالش های ارزش گذاری و قیمت گذاری فناوری
۲۶		حق امتیاز
۲۸		جایگاه حق امتیاز
۳۲		کارکرد حق امتیاز
۳۶		۱- مشروعیت حق امتیاز
۴۲		۱-۱ حداقل حق امتیاز
۴۴		۱-۲ حداکثر حق امتیاز
۴۵		۱-۳ حق امتیاز شناور
۴۶		۱-۴ حق امتیاز تقسیم شده
۴۶		۱-۵ حق امتیاز متغیر
۴۷		۱-۶ حق امتیاز یکجا
۴۸		۱-۷ حق امتیاز بسته ای
۴۹		۲- مبنای محاسبه حق امتیاز
۴۹		۲-۱ حق امتیاز بر مبنای تولید
۵۱		۲-۱-۱ بر مبنای هر واحد تولید شده
۵۱		۲-۱-۲ حق امتیاز بر مبنای هر بار استفاده
۵۲		۲-۱-۳ حق امتیاز بر مبنای تولید محصول خاص

۶ ارزش گذاری فناوری و رویالتی

- ۵۲-۲ حق امتیاز بر مبنای مواد اولیه مصرف شده.....
- ۵۳-۲ حق امتیاز بر مبنای قیمت فروش و ارزش افزوده.....
- ۵۳-۳-۱ بر مبنای قیمت فروش.....
- ۵۴-۳-۱-۱ فروش خالص.....
- ۵۷-۳-۱-۲ فروش ناخالص.....
- ۵۷-۳-۱-۳ بر مبنای هر واحد فروخته شده.....
- ۵۸-۳-۲ بر مبنای قیمت ارزش افزوده.....
- ۵۹-۳-۲ حق امتیاز بر مبنای سود خالص.....
- ۶۰-۳ نرخ حق امتیاز.....
- ۶۱-۳-۱ قاعده حساب سرانجامی.....
- ۶۱-۳-۱ قاعده پنج درصد.....
- ۶۲-۳-۱ قاعده بیست و پنج درصد.....
- ۶۲-۳-۱ استاندارد صنعت.....
- ۶۳-۳-۱ بازده هزینه تحقیق و توسعه.....
- ۶۴-۳ ارزش گذاری و قیمت گذاری.....
- ۶۵-۳ قراردادهایی از نوع اعطای حق امتیاز.....
- ۶۶-۳ قراردادهایی از نوع خرید و فروش یکجا.....
- ۶۶-۳ قراردادهایی از نوع سرمایه گذاری خطرپذیر.....
- ۶۸-۳ هدف از ارزشیابی.....
- ۷۱-۳ روش های مختلف قیمت گذاری فناوری.....
- ۷۳-۳-۲ روش های کمی.....
- ۷۳-۳-۲ روش های کمی سنتی.....
- ۷۳-۳-۲ روش هزینه محور.....
- ۷۶-۳-۲ روش بازار محور.....

۱-مقایسه مستقیم با قیمت‌های بازار.....	۷۷
۲-نرخ‌های استاندارد صنعت.....	۷۹
۳-قواعد سرانگشتی.....	۸۰
۴-روش مقایسه چندمعیاره.....	۸۳
روش درآمدمحور.....	۸۳
۱-روش تنزیل جریان‌های نقدی.....	۸۵
۲-روش فرست شیکاگو.....	۸۶
۳-روش سرمایه‌گذاری خطرپذیر.....	۸۷
۴-روش سرمایه‌آزمایی.....	۸۹
روش گزینه‌های (برآورده).....	۹۲
روش‌های کمی ریاضی.....	۹۴
روش مبتنی بر اختیار معامه.....	۹۴
روش بلک شولز.....	۹۵
روش درخت دوجمله‌ای.....	۹۶
روش شبیه‌سازی مونت کارلو.....	۹۷
روش‌های کیفی.....	۹۹
روش دلفی.....	۹۹
طوفان فکری.....	۱۰۰
اقتصادسنجی.....	۱۰۲
استفاده از نظرها.....	۱۰۳
معافیت از پرداخت حق امتیاز.....	۱۰۴
۳-۳ روش ترکیبی.....	۱۰۵
طراحی قیمت‌گذاری.....	۱۰۷
عوامل مؤثر بر انتخاب روش قیمت‌گذاری فناوری.....	۱۰۹

مقدمه

مراکز رشد یا انکوباتورها (incubator)، یکی از ابزارهای رشد اقتصادی است که با منظور حمایت از کارآفرینان تحصیل کرده تأسیس می شود و با ارائه امکانات و تسهیلات عمومی، زمینه پاگرفتن شرکت های نوپا را فراهم می کند. استقرار مراکز رشد، کمک می کند تا محققان جوان بتوانند ایده ها، خلاقیت ها و دستاوردهای علمی و تحقیقاتی خود را به محصولات قابل ارائه در بازار تبدیل کنند و بدین گونه موجب افزایش ثروت، ایجاد اشتغال و توسعه کارآفرینی شوند. امروزه مراکز رشد در تمامی جهان رشد چشمگیری داشته اند که به موازات آن، مباحث مربوط به آن نیز بسیار گسترده و پالایش برانگیز شده است.

از آنجایی که این مراکز عمدتاً برای شروع کسب و کار و رشد، نیازمند حمایت های مادی و معنوی بسیاری هستند، بحث های حقوقی نیز در این مراکز شکل می گیرد. برای شرکت هایی که هنوز شکل

خارجی ندارند و یا محصولی که به فروش نرسیده است و یا برای دانش آن فناوری چه مقدار می توان سرمایه گذاری کرد و اساساً چگونه می توان برای این کسب و کارهای نوپا، ارزش گذاری کرد، سؤالاتی است که پیش می آید. سوال دیگر اینکه تعیین ارزش فعلی یک کسب و کار چه کاربردی دارد؟

باید به شما هنگامی که از ارزش گذاری سخن می گوئیم، منظور ما دقیقاً کدام ارزش است؟

پاسخ این سوال به عامل زیادی بستگی دارد:

- به نوع دارایی یا شرکتی که ارزش گذاری می کنیم؛
- به اطلاعات در دسترس؛
- به روش استفاده شده از ارزش گذاری؛
- و غیره.

بنابراین، شرکت ها در مراحل مختلف فعالیت خود، نیازمند ارزش گذاری دقیق هستند و انجام فرایند ارزش گذاری شرکت ها باید با بهره گیری از آخرین و به روزترین روش ها و استانداردهای بین المللی انجام گیرد.

حق امتیاز یا رویالتی نیز، موضوع دیگری هست که در عین شباهت به بحث ارزش گذاری با آن متفاوت می باشد. حق امتیاز یا رویالتی مبلغی است که به منظور بهره برداری از امتیاز منابع دارای ارزش اقتصادی یا برای بهره گرفتن از امتیاز حقوق مالکیت معنوی، نشانه تجاری یا دانش فنی و فناوری به دولت یا مالک پرداخت می شود.

عوامل متعددی در تعیین میزان رویالتی مؤثر است و با مدل‌های اقتصادسنجی مختلفی محاسبه می‌شوند.

در این نوشتار بر آن شدیم تا به زبانی ساده و در زمانی کوتاه، به موضوع ارزش‌گذاری فناوری و رویالتی در مراکز رشد نگاهی داشته باشیم؛ نگاهی که حاصل مطالعه، تحقیق و تجربه همکاران مرکز رشد ریسک فناوری انستیتو پاستور ایران می‌باشد.

رباب مهر، ۱۳۹۹

بهار ۱۳۹۹